

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1)

Β' Γενικού Λυκείου

Γενικής Παιδείας

Μ. Δευτέρα 29 Απριλίου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

1^ο υποερώτημα

Το απόσπασμα αναφέρεται στα κοινωνικά στερεότυπα που συντηρούνται και στοχοποιούν σήμερα τους ανάπηρους. Αναλυτικότερα, κατά τη συγγραφέα, η κοινωνία θεωρεί ότι οι ανάπηροι χαρακτηρίζονται από ελλειμματικότητα, κατωτερότητα και, για αυτό, αντιμετωπίζονται ως «ξένο σώμα». Συνεπώς, η κοινωνία τους θέτει στο περιθώριο, τους λυπάται, τους υποβαθμίζει και δεν επιθυμεί να τους δεχτεί στους κόλπους της.

2^ο υποερώτημα

Πράγματι, στο χωρίο **«Το άτομο με ειδικές ανάγκες ... ή να το δαιμονοποιήσουμε»** εντοπίζεται μια παραστατική ανάλογια. Στο πλαίσιο αυτής της αναλογίας το άτομο με ειδικές ανάγκες παρομοιάζεται με παιδί που έχει ανάγκη την προστασία των άλλων, άρα είναι αδύναμος και κατώτερος άνθρωπος. Με παραστατικό τρόπο η αναλογία αυτή δείχνει την εικόνα υποτίμησης που έχει διαμορφωθεί στην κοινωνία, ώστε να γίνει κατανοητή η αντίδραση της συντάκτριας του κειμένου στην απόρριψη που βιώνουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Με την παρομοίωση – αναλογία ενισχύεται η αρχική θέση που διατυπώνεται στην παράγραφο: **«Παραδομένοι καθώς είμαστε στην ηγεμονία του κανονικού, όταν αναφερόμαστε στον ανάπηρο, είναι συνήθως μέσα από μια εικόνα ελλειμματικότητας»**. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται η δομική οργάνωση, η ενότητα θέματος της παραγράφου και η αλληλουχία των νοημάτων σε αυτήν. Τέλος, με την αναλογία ο αναγνώστης κατανοεί ευκολότερα την υπό εξέταση έννοια, αφού αυτή παρομοιάζεται με μια άλλη, πιο κατανοητή και γνωστή από την καθημερινή εμπειρία. Παράλληλα, η αναλογία καθιστά το κείμενο ζωντανό, παραστατικό και ενδιαφέρον.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Τέλος, με την αναλογία κινητοποιείται περισσότερο η σκέψη του αναγνώστη, που καλείται να κατανοήσει την αναλογία, αποκωδικοποιώντας τα στοιχεία της εκτεταμένης παρομοίωσης που χρησιμοποιεί η συγγραφέας, δηλαδή τις αντιστοιχίες και τις ομοιότητες ανάμεσα στην αντιμετώπιση των μωρών και των αναπήρων.

3^ο υποερώτημα

Τρεις ελλειπτικές προτάσεις που εντοπίζονται στο κείμενο Α' είναι οι εξής: **Όχι διαφορετικός αλλά κατώτερος. Άλλος. Εξώκοσμος.** Με τις ελλειπτικές προτάσεις η έμφαση δίνεται σε συγκεκριμένες λέξεις, οι οποίες με εύγλωττο τρόπο τονίζουν τη θέση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στις σύγχρονες κοινωνίες. Με τον τρόπο αυτό υπηρετείται αποτελεσματικά η πρόθεση της αρθρογράφου να προβληματίσει και να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη και την αναγνώστρια για την κυρίαρχη αντίληψη και την εικόνα που επικρατεί στην κοινωνία για τα ανάπηρα άτομα.

ΘΕΜΑ Β

Τίτλος: Τα κοινωνικά στερεότυπα στο μικροσκόπιο!!!

Με αφορμή την ανάγνωση ενός κειμένου με θέμα τα κοινωνικά στερεότυπα και τις ρατσιστικές προκαταλήψεις των ανθρώπων δημιουργήθηκε στη σχολική κοινότητα έντονος προβληματισμός για το θέμα αυτό. Στη συζήτηση που ακολούθησε στις τάξεις οι μαθητές παραδέχτηκαν ότι πολλές φορές, συνειδητά ή ασυνειδητά, υιοθετούν απόψεις που βασίζονται σε παράλογες και προκατασκευασμένες κρίσεις, που δεν στηρίζονται σε αναλυτικές και τεκμηριωμένες αιτιολογήσεις και που, παρεμποδίζοντας τη λειτουργία της κριτικής σκέψης, καθορίζουν αποφασιστικά τη συμπεριφορά τους απέναντι στα μέλη κάποιων κοινωνικών ομάδων. Έτσι, αποφασίστηκε η σύνταξη του παρόντος άρθρου στο οποίο θα γίνει αναφορά στους παράγοντες που γεννούν τέτοιες στερεοτυπικές αντιλήψεις και στους τρόπους με τους οποίους οι νέοι μπορούν να αντισταθούν σε αυτές.

Απάντηση α' ερωτήματος - παράγοντες που δημιουργούν κοινωνικά στερεότυπα:

- Η οικογένεια, ως πρωταρχικός φορέας κοινωνικοποίησης, επηρεάζει τα νεαρά μέλη της, αφού οι γονείς μεταλαμπαδεύουν σε αυτά στερεοτυπικές αντιλήψεις

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

που οι ίδιοι ασπάζονται

- το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του σύγχρονου ανθρώπου: η άγνοια, η ημιμάθεια και η έλλειψη κριτικής σκέψης καθιστούν τα άτομα εύπιστα και τα φανατίζουν – έτσι, αυτά δέχονται άκριτα στερεοτυπικές αντιλήψεις και υιοθετούν ρατσιστική συμπεριφορά εις βάρος συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων
- Τα Μ. Μ. Ε., ασκώντας προπαγάνδα και καλλιεργώντας διχαστικό και εθνικιστικό πνεύμα, στοχοποιούν ομάδες ανθρώπων που χαρακτηρίζονται από κάποιο στοιχείο διαφορετικότητας, ταυτίζοντάς τους με την εγκληματικότητα ή την ηθική σήψη και άλλα κοινωνικά προβλήματα
- ο ταχύτατος τρόπος ζωής και οι πολλαπλές υποχρεώσεις δεν αφήνουν στον σύγχρονο άνθρωπο περιθώρια να σκεφτεί και να αξιολογήσει ορθά την κριτική που ασκείται σε διάφορες κοινωνικές ομάδες και στα μέλη τους
- οι δημαγωγοί, για να αναρριχηθούν στα ανώτατα αξιώματα, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των αμόρφωτων ψηφοφόρων, καλλιεργούν τον λαϊκισμό και τον εθνικισμό, προβάλλοντας αστήρικτες γενικευτικές κρίσεις εις βάρος συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων
- τα θρησκευτικά δόγματα καλλιεργούν έναν γενικότερο τρόπο άκριτης αποδοχής γεγονότων και αμφισβήτησης όσων ασκούν κριτική σε αυτό που προβάλλεται ως θεολογική αλήθεια και αυθεντία
- οι τραυματικές εμπειρίες των λαών τούς οδηγούν σε συναισθηματικές αλλά ανορθολογικές αξιολογήσεις άλλων λαών.

Απάντηση β' ερωτήματος – παράγοντες που βοηθούν τους νέους να μην επηρεάζονται αρνητικά από τα διαδεδομένα κοινωνικά στερεότυπα:

- οι νέοι οφείλουν να απαιτούν από την οικογένεια να τους αφήνει να διαμορφώνουν προσωπικές απόψεις για τα πράγματα, ώστε να αποφεύγεται η επιβολή των απόψεων των γονέων
- οι νέοι οφείλουν να επιδιώκουν την απόκτηση παιδείας με ανθρωπιστικό περιεχόμενο, για να διασφαλίζεται ο σεβασμός προς τον συνάνθρωπο, να καλλιεργείται η κριτική τους σκέψη και να διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντές τους
- οι νέοι πρέπει να διεκδικούν αντικειμενική πληροφόρηση, να καταδικάζουν την παραπληροφόρηση και να παρακολουθούν στα ΜΜΕ υλικό και εκπομπές που πρωθούν τον πλουραλισμό των ιδεών και των απόψεων και σέβονται τον

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας

- οι νέοι πρέπει να εμπνέονται από τους ανθρώπους των Τεχνών, των Γραμμάτων και των Επιστημών, που καλλιεργούν ανθρωπιστικό πνεύμα και, με τις διαφωτιστικές τους παρεμβάσεις, αποκαθιστούν την αλήθεια
- οι νέοι έχουν χρέος να βρίσκονται μονίμως σε πνευματική ετοιμότητα, να επιδιώκουν την προσωπική τους καλλιέργεια, να αποβάλλουν το πνεύμα αδιαλλαξίας και φανατισμού και να απορρίπτουν την άγονη προσήλωση σε παραδοσιακά δόγματα.

Ολοκληρώνοντας την πραγμάτευση του θέματος, αξίζει να τονίσει κανείς ότι τα στερεότυπα αποτελούν απαράδεκτες μεροληπτικές αντιλήψεις που δημιουργούν κοινωνική αποσταθεροποίηση και πνευματική αποτελμάτωση. Για τον λόγο αυτόν οι νέοι πρέπει να αγωνιστούν για την εξάλειψη αυτών των αντιλήψεων, που τους κρατούν δέσμιους της μισαλλοδοξίας και του φανατισμού και δεν τους αφήνουν να προσεγγίσουν τους συνανθρώπους τους και να αναπτύξουν σχέσεις φιλίας και συνεργασίας με αυτούς, γεγονός που υπονομεύει τόσο την προσωπική τους πρόοδο όσο και την ευρύτερη κοινωνική εξέλιξη.

ΘΕΜΑ Γ

Το κείμενο πραγματεύεται τις συγκρούσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στους ανθρώπους εξαιτίας των παραγόντων που τους διαχωρίζουν, όπως είναι η διαφορετική θρησκεία. Ο συγγραφέας αναδεικνύει το σοβαρό αυτό πρόβλημα με χιούμορ και λεπτή ειρωνεία, ώστε να το παρουσιάσει με πιο ανάλαφρο τρόπο στον αναγνώστη. Δυο χωρία που επιβεβαιώνουν την παραπάνω διαπίστωση είναι τα εξής: **«ο Φραγκίσκος, που δεν είχε σκοτιστεί ... στη δική του εκκλησία» και «Ο Φραγκίσκος αποκρίθηκε αμέσως πως είχε πάρει ... που διάλεξε και το όνομά της».** Στο πρώτο χωρίο ο αφηγητής αναδεικνύει την τάση κάποιων ανθρώπων να προβάλλουν τα στοιχεία της θρησκείας τους, ακόμη και αν δεν τα γνωρίζουν, επειδή πιστεύουν ότι με αυτόν τον τρόπο θα αποκτήσουν κύρος και θα επιβληθούν σε ανθρώπους με διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις. Πρόκειται για ανθρώπους που δεν είναι πραγματικά πιστοί αλλά θρησκόληπτοι και τυπολάτρες. Αυτού του είδους οι άνθρωποι εισάγουν διακρίσεις με βάση τη θρησκεία, χωρίς να γνωρίζουν σε βάθος τα θρησκευτικά κείμενα και να τηρούν με ευλάβεια τα θρησκευτικά έθιμα, αλλά με μοναδικό γνώμονα να αυτοπροβληθούν και να υποτιμήσουν τους πιστούς άλλων θρησκειών. Στο δεύτερο

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

χωρίς ο αφηγητής δείχνει πώς, προκειμένου να μην χάσουν οικονομικά οφέλη, οι άνθρωποι πολλές φορές απεμπολούν αξίες και ιδανικά τα οποία παλαιότερα θεωρούσαν αδιαπραγμάτευτα. Εκπρόσωπος αυτής της κατηγορίας ανθρώπων είναι και ο ήρωας, που παρουσιάζεται να αλλοτριώνεται εύκολα από τα οικονομικά ανταλλάγματα. Μάλιστα, οι άνθρωποι αυτού του είδους, για να μην τα χάσουν, δέχονται να συμβιβαστούν με αυτούς που τους τα προσφέρουν, προβάλλοντας, βέβαια, κατάλληλες δικαιολογίες για την υποταγή τους στο χρήμα και τα υλικά αγαθά. Με το ελαφρύ χιούμορ ο συγγραφέας καταφέρνει να αναδείξει το θέμα του με ενδιαφέροντα και παραστατικό τρόπο και να μεταδώσει ένα μήνυμα ηθικής τάξης για τον άνθρωπο και τη χρησιμοθηρική στάση του απέναντι στα ιδανικά του αλλά και στον συνάνθρωπό του.

ΘΕΜΑ Δ

Αναμφίβολα, η αιτία που προκάλεσε κρίση στον γάμο της Αντιγόνης ήταν η στερεοτυπική και απόλυτη υπεράσπιση της υπεροχής που ένιωθαν εκείνη και ο σύζυγός της για την καταγωγή και τη θρησκεία τους και, συνακόλουθα, η υποτίμηση της καταγωγής του άλλου. Αναλυτικότερα, όταν το ζευγάρι απέκτησε παιδί, επήλθε σύγκρουση για το αν θα έπρεπε να βαφτιστεί σε ορθόδοξη ή καθολική εκκλησία. Ο σύζυγος, ο Φραγκίσκος, ήθελε να τιμήσει την καταγωγή και τη θρησκεία του και επέμενε να βαπτίσει σε εκκλησία καθολικών το κορίτσι (**ο Φραγκίσκος, που δεν είχε σκοτιστεί ... και πως το παιδί τους έπρεπε να βαφτιστεί στη δική του εκκλησία, Μα ο Φραγκίσκος Δελατόλλας αποκρινότανε ... εξόν από τους βωμούς των προγόνων του**), ενώ η σύζυγός του, η Αντιγόνη, δεν δεχόταν κάτι τέτοιο και επέμενε να βαφτιστεί το παιδί σε ορθόδοξη εκκλησία (**Η Αντιγόνη επέμενε να γίνει το παιδί ορθόδοξο ... και όλο το πελοποννησιακό συγγενολόι, «Αγαπάς περισσότερο από μένα, συνέχισε... κοραφέξαλα»**). Τελικά, επήλθε σοβαρή ρήξη στη σχέση των δύο συζύγων (**Τότες έπαψαν να μιλούν για ένα διάστημα**), που έβαλαν πάνω από την αγάπη τους τη θρησκεία και την περηφάνια για την καταγωγή τους, ρήξη που δεν έγινε, βέβαια, οριστική, γιατί, κατόπιν του εκβιασμού του πατέρα της Αντιγόνης, που απείλησε ότι θα αποκληρώσει το παιδί, αν δεν βαφτιστεί σε ορθόδοξη εκκλησία, ο Φραγκίσκος υποχώρησε.

Κατά τη γνώμη μου, στην εποχή κατά την οποία τοποθετείται η αφήγηση οι άνθρωποι επέτρεπαν αυτές οι αντιλήψεις να κατευθύνουν τη ζωή τους. Ωστόσο, θεωρώ ότι δεν είναι σωστή στάση η υπερβολική προσήλωση στα στερεότυπα και τα πατροπαράδοτα ήθη και ότι η διαφορετική καταγωγή και θρησκεία δεν πρέπει να

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

αποτελούν παράγοντες που να διαχωρίζουν τους ανθρώπους. Επομένως, πιστεύω ότι σε τέτοιες συγκρουσιακές καταστάσεις, που οφείλονται σε στερεοτυπικές αντιλήψεις, είναι απαραίτητες οι αμοιβαίες υποχωρήσεις, ώστε να μην καταστρέφονται οι σχέσεις αγάπης των ανθρώπων.

ΕΙΝΑΙΣΤΕ ΜΕΣΑ...

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2)

Β' Γενικού Λυκείου

Γενικής Παιδείας

Μ. Δευτέρα 29 Απριλίου 2024 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

1^ο υποερώτημα

Ο συγγραφέας παρουσιάζει λόγους για τους οποίους θεωρεί απαραίτητη την εφαρμογή της «υποστηριζόμενης διαδικασίας λήψης αποφάσεων» για τους ανάπηρους. Αναλυτικότερα, έτσι το ανάπηρο άτομο δεν απεμπολεί, αλλά ανακτά πλήρως, βασικά δικαιώματα, λαμβάνει αποφάσεις για τον εαυτό του με κατάλληλη βοήθεια και παύει να προστατεύεται ασφυκτικά από άλλους. Επίσης, σύμφωνα πάντα με το κείμενο, γίνονται σεβαστές απόψεις και ενέργειες των αναπήρων, αναγνωρίζεται η δυνατότητα να καθορίζουν τη ζωή τους, προωθείται η συμμετοχή όλων στην κοινωνία και διασφαλίζεται η ισότητα απέναντι στον νόμο.

2^ο υποερώτημα

Θα χαρακτηρίζα το ύφος του συγγραφέα στο κείμενο Α' επίσημο. Τρία από τα γλωσσικά μέσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στο κείμενο, για να προσδώσει επιστημότητα στον λόγο, είναι τα εξής:

- **το τρίτο ενικό ρηματικό πρόσωπο:** με αυτό το ρηματικό πρόσωπο (*Η συνθήκη ... 2012*) ο συγγραφέας εκφράζει αντικειμενική, απρόσωπη στάση για τη δικαιοπρακτική ικανότητα των αναπήρων, καθιστώντας το ύφος επίσημο και αυστηρό. Παράλληλα, οι απόψεις του συγγραφέα για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία προβάλλονται ως καθολικά αποδεκτή αλήθεια.
- **η Παθητική σύνταξη:** με την Παθητική σύνταξη (*Η πρόσβαση ... ικανότητας*) προσδίδεται επιστημότητα στον λόγο και αναδεικνύεται η αντικειμενικότητα του συγγραφέα κατά την προσέγγιση ενός τόσο ευαίσθητου θέματος, όπως είναι τα

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

δικαιώματα των αναπήρων, αφού η έμφαση δίνεται πλέον στο ρήμα, δηλαδή στην πράξη που προέρχεται από το ποιητικό αίτιο του παθητικού ρήματος.

- **το ειδικό λεξιλόγιο:** Η χρήση ειδικού λεξιλογίου (*ενίσχυση δικαιοπρακτικής ικανότητας, καθεστώα πλήρους κηδεμονίας, υποστηριζόμενη λήψη αποφάσεων*) φανερώνει την επαγγελματική / επιστημονική κατάρτιση του πομπού και την πρόθεσή του να ενημερώσει και να διδάξει, παρουσιάζοντας την άποψή του για την ανάκτηση βασικών δικαιωμάτων από τα άτομα με αναπηρία με ύφος σοβαρό, αντικειμενικό και επίσημο.

3^ο υποερώτημα

α) Ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου Α' υπάρχει σχέση αντίθεσης. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη παράγραφο τονίζεται ότι τα άτομα με αναπηρία θα έπρεπε, σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες, να απολαμβάνουν την ικανότητα προς δικαιοπραξία (*Η πρόσβαση ... 2012*) και στη δεύτερη παράγραφο επισημαίνεται πως τα συστήματα δικαιοσύνης περιορίζουν την ικανότητα αυτή των αναπήρων, στερώντας τους βασικά δικαιώματά τους (*Ωστόσο, τα ... δικαιώματα*). Η συνοχή ανάμεσα στις παραγράφους αυτές διασφαλίζεται με τη χρήση της διαρθρωτικής λέξης «*ωστόσο*», που δηλώνει αντίθεση, και, δευτερευόντως, με την επανάληψη των λέξεων / φράσεων «*άτομα με αναπηρία*» και «*ικανότητα*».

β) Ο τίτλος του κειμένου Α' είναι αρηματικός και σύντομος. Ο συγγραφέας με τη χρήση των αποσιωπητικών ξαφνιάζει και προβληματίζει τον αναγνώστη και δηλώνει την ειρωνική του διάθεση. Επίσης, στον τίτλο γίνεται χρήση συνυποδηλωτικής λειτουργίας της γλώσσας. Πρόκειται για έναν τίτλο επικοινωνιακά αποτελεσματικό, καθώς κεντρίζει την προσοχή του αναγνώστη, εντείνοντας την απορία και τον προβληματισμό του για το περιεχόμενο του κειμένου. Τέλος, είναι αντιπροσωπευτικός του κειμένου, αφού υπαινίσσεται τη δυσλειτουργία του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, που στερεί το νόμιμο δικαίωμα των αναπήρων στην ακηδεμόνευτη λήψη αποφάσεων για τη ζωή τους, και την ανάγκη αλλαγής του αναχρονιστικού αυτού νομοθετικού πλαισίου, θέμα που θίγεται αναλυτικά στο κείμενο που ακολουθεί.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΘΕΜΑ Β

Τόπος, ημερομηνία

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής
Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Με την παρούσα επιστολή θα ήθελα, ως εκπρόσωπος των μαθητών του Λυκείου μου και με αφορμή την ανάγνωση κειμένων με θέμα τα προβλήματα των ατόμων με αναπηρία στο πλαίσιο της διδασκαλίας της σχετικής ενότητας στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, να επισημάνω κάποιες από τις πιο σοβαρές μορφές καταπάτησης των δικαιωμάτων των αναπήρων και να προτείνω συγκεκριμένους τρόπους με τους οποίους η Πολιτεία μπορεί να εντάξει σήμερα τα άτομα με αναπηρία στην εργασία και την κοινωνία.

Η καταπάτηση των δικαιωμάτων των αναπήρων είναι ένα πρόβλημα που ταλανίζει πολλές κοινωνίες παγκοσμίως και εκδηλώνεται με διάφορες μορφές. Μια από τις πιο συνηθισμένες μορφές είναι η έλλειψη πρόσβασης των αναπήρων στα δημόσια κτήρια, τα μέσα μαζικής μεταφοράς και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Πράγματι, το κράτος δεν έχει μεριμνήσει, ώστε να τοποθετηθούν ανελκυστήρες, ειδικές κλίμακες και ράμπες για τα άτομα με αναπηρία στις προαναφερθείσες υποδομές, με αποτέλεσμα τα άτομα αυτά να αντιμετωπίζουν συχνά περιορισμούς και εμπόδια στην πρόσβαση σε υπηρεσίες και ευκαιρίες που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της ανεξάρτητης διαβίωσής τους.

Επιπλέον, οι διακρίσεις και οι αποκλεισμοί στην εργασιακή απασχόληση αποτελούν ένα ακόμη φαινόμενο που πιστοποιεί την καταπάτηση των δικαιωμάτων των αναπήρων. Πολλοί άνθρωποι με αναπηρίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανεύρεση εργασίας ή αποκλείονται από την επαγγελματική ανέλιξη λόγω των περιορισμών που αντιμετωπίζουν. Πιο συγκεκριμένα, δεν προσλαμβάνονται, αν και έχουν αρκετά προσόντα, σε κάποιες θέσεις εργασίας, επειδή οι εργοδότες θεωρούν ότι η αναπηρία θα αποτελέσει τροχοπέδη στην αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους. Αυτός ο αποκλεισμός από τους χώρους εργασίας επιφέρει και κοινωνική απομόνωση, αφού οι ανάπηροι τίθενται στο κοινωνικό περιθώριο και αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα λόγω της έλλειψης υποστήριξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης.

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Οι καταστάσεις που προαναφέρθηκαν αποτελούν μερικά παραδείγματα της καταπάτησης των δικαιωμάτων των αναπήρων σήμερα. Η συνειδητοποίηση της κατάστασης και η παρέμβαση για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ισότητας όλων των ανθρώπων, ανεξαρτήτως των σωματικών ή πνευματικών δεξιοτήτων τους.

Ένας τρόπος με τον οποίο μπορεί η Πολιτεία να επιτύχει την ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία και την εργασία είναι η υιοθέτηση συγκεκριμένων νομοθετικών πρακτικών για την προστασία των δικαιωμάτων τους. Αυτές οι πρακτικές περιλαμβάνουν την εφαρμογή νόμων που θα επιβάλλουν την ίση μεταχείριση αρτιμελών και αναπήρων, την παροχή στους τελευταίους προσβάσιμων υπηρεσιών και την ενθάρρυνση της οικοδόμησης κτηριακών εγκαταστάσεων φιλικών προς τα άτομα με αναπηρία. Επιπλέον, η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία απαιτεί τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για αυτά. Είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν μέτρα, όπως είναι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσληψης και απασχόλησης ατόμων με αναπηρίες σε ιδιωτικές εταιρείες και δημόσιους φορείς, η δημιουργία προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης για τα άτομα αυτά και η παροχή σημαντικής οικονομικής ενίσχυσης σε άτομα με αναπηρία για την ίδρυση επιχειρήσεων.

Τέλος, η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία. Πρέπει να παρέχεται ενημέρωση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και για τη σημασία της κοινωνικής τους ένταξης, ώστε τα μέλη της κοινωνίας να στηρίζουν την προσπάθεια των αναπήρων για συμμετοχή στα κοινωνικοπολιτικά δρώμενα και να τους ενθαρρύνουν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημά τους με δυναμισμό.

Συνοψίζοντας, θα ήθελα, κυρία Υπουργέ, να τονίσω ότι οι σοβαρές μορφές καταπάτησης των δικαιωμάτων των αναπήρων συνεπάγονται τη διάκριση και τον αποκλεισμό τους από την κοινωνία. Εσείς προσωπικά, από τη θέση στην οποία βρίσκεστε, οφείλετε να θεσπίσετε προστατευτική για αυτούς νομοθεσία, να επιδιώξετε την απασχόλησή τους σε σημαντικούς χώρους εργασίας και να εφαρμόσετε σύγχρονες πολιτικές συμπερίληψης.

Με εκτίμηση,
Ονοματεπώνυμο

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΘΕΜΑ Γ

Στο απόσπασμα από το ποίημα με τίτλο «Ανημπόρια» αξιοποιείται το κειμενικό σχήμα της αντίθεσης. Αναλυτικότερα, στους στίχους **«Παντοδύναμη ... στήριγμα»** το ποιητικό υποκείμενο δηλώνει ότι αντιμετώπιζε με αισιοδοξία την αναπηρία στα πρώτα χρόνια της ζωής του. Τότε προσπαθούσε να την ξεπεράσει και να ατενίσει τη ζωή με αισιοδοξία. Ωστόσο, όσο περνούν τα χρόνια και γερνά, το ποιητικό υποκείμενο παραδέχεται ότι η αναπηρία του επιδεινώνεται και ότι η καθημερινότητά του αποτελεί μια σκληρή δοκιμασία, έναν Γολγοθά, που καλείται να ανέβει και, για αυτό, χρειάζεται υποστήριξη από εξοπλισμό ή τα αγαπημένα του πρόσωπα. Έπειτα, στο απόσπασμα **«Η μέρα ... ζήσω»** το ποιητικό υποκείμενο παρουσιάζεται αποφασισμένο να αντεπεξέλθει στις δυσκολίες της ζωής του, δεν παραιτείται και επιμένει, παρά την απουσία οράματος για το μέλλον. Αν και παραδέχεται ότι υπομένει με μεγάλο κόπο την αναπηρία, αποφασίζει να αντιμετωπίσει τη ζωή ως μια δοκιμασία την οποία θέλει να αντέξει. Και στις δύο περιπτώσεις η αντίθεση αποτελεί το προσφορότερο εκφραστικό μέσο, για να δοθεί έμφαση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το ανάπηρο ποιητικό υποκείμενο αλλά και στην αποφασιστικότητα και την αξιοπρέπεια με την οποία οπλίζεται, για να αντέξει τις δυσκολίες αυτές.

ΘΕΜΑ Δ

Στο ποίημα με τίτλο «Ανημπόρια» παρουσιάζονται οι σκέψεις και τα συναισθήματα του ποιητικού υποκειμένου για την αναπηρία. Αναλυτικότερα, το ανάπηρο ποιητικό υποκείμενο αντιμετωπίζει με δυναμισμό την κατάστασή του κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής του (**Παντοδύναμη ... ανάπηρη**). Έχει συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να δώσει αγώνα, για να αντεπεξέλθει στις δυσκολίες. Καθώς, όμως, μεγαλώνει, πτοείται, αφού πρέπει να αναζητά συνεχώς τη βοήθεια των άλλων (**Τώρα ... στήριγμα**). Νιώθει ταπεινωμένο, γιατί η κατάσταση εξάρτησης που βιώνει το καθιστά υποχείριο όσων το βοηθούν (**Μου ... δουλείας**). Επίσης, καταπιέζεται, γιατί πρέπει να ακολουθεί απαρένγκλιτα τις οδηγίες όσων το στηρίζουν (**δούλος ... επιζήσω**). Αυτό το αίσθημα ανημπόριας και πλήρους εξάρτησης προκαλεί στο ποιητικό υποκείμενο απόγνωση και απαισιοδοξία, αφού νιώθει πως η ζωή δεν του εγκυμονεί ευχάριστες εκπλήξεις και πως δεν έχει πλέον όνειρα (**Ό,τι ... άστρα**). Παρόλα αυτά, επιμένει να αγωνίζεται, δεν παραιτείται και παραμένει στη ζωή, για να ολοκληρώσει με αξιοπρέπεια τη δοκιμασία που περνά (**Εγώ δε ... επιζήσω**).

2024 | Απρίλιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Διαβάζοντας το ποίημα αυτό, νιώθω συμπόνια για τους ανθρώπους με αναπηρία, γιατί κατανοώ ότι δεν ευθύνονται αυτοί για τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκονται. Επίσης, αισθάνομαι ελπίδα και χαρά, γιατί το ποίημα αυτό μου θυμίζει ότι συχνά βλέπω και ανάπηρους ανθρώπους που δεν εγκαταλείπουν τις προσπάθειες και διακρίνονται σε διάφορους τομείς, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

ΕΙΝΑΣΤΕ ΝΕΦΑ...